

nyerésére használták. A habarcs jó minőségű, de sok helyen nagyobb mészzárványok tarkítják.

A helyiséget egykor osszáriumként használták, járósíntjén lefelé több mint fél méter vastagon sűrűn egymásra rakott embercsontokat találtunk, melyek különösen a K-i részen, igen porózus állapotban voltak. Közülük egyetlen vékonyfalú, finoman iszapolt anyagú, tagoltan kihajló peremű, erősen feketére égett, kormos felületű 15–16. századi fazék darabjai kerültek elő. A járósínt alatt egy felnőtt férfi és két gyermek feldült, illetve erősen bolygatott vázának maradványait találtuk, ez utóbbiak közül az egyikből 16. századra keltezhető keskeny pártaöv darabjai kerültek elő, melyet rozettás veretek díszítenek.

A templom körüli temetőnek egyedül ebben a sírjában volt melléklet az ezévi ásatás során feltárt nyolc sír közül. Mindegyik bolygatott volt vagy feldült, és kivétel nélkül rossz megtartású vázmaradványokat tartalmazott. Az egyiknél koporsómaradványokat is meg tudtunk figyelni.

Próbálkoztunk a DNY-i saroktámpillér alapozásának kutatásával, de nagyfokú újkori bolygatások miatt jelentős következtetésekre jogosító megfigyeléseket nem tudtunk végezni. Az ezen a környéken feltárt sírokban leleteket nem találtunk. Kísérletet tettünk a temetőt határoló, övező fal helyének meghatározására a Ny-i oldalon, ez azonban az erős bolygatottság miatt sikertelen volt.

SZABÓ JÁNOS JÓZSEF

92. Fácánkert, Fácántelep

(Tolna megye) B

2001-ben a Tolna megye őskori és középkori várai című kutatási program keretében folytattam a légi felderítéseket, terepbejárásokat. A munkához a Nemzeti Kulturális Alapprogram, az OTKA és az Őcsényi Repülőklub nyújtott anyagi segítséget.

A Sárvíz árteréből erősen kiemelkedő dombot – a korábbi légi fotók szerint – átvágás választotta el a domb folytatásától. A helyszínen ennek ma már csak gyenge nyoma van, mivel elszántották az átvágást. Az átvágásra utaló nyom csak a domb déli, nem szántott szélén figyelhető meg. A védett terület három oldalról igen meredek. A szántott belső részen közepes sűrűségben található késő bronzkori cserepek, köztük turbántekercses is. Az újabb légi fotózásnál szántásban jól látszott a dombot a nyakánál átvágó árok folytja.

MIKLÓS ZSUZSA

93. Felgyő, Fő tér

(Csongrád megye) H

2001. május 16-án helyszíni szemlét tartottam. A Kosuth utcában az egykori 25. számú telken az önkormányzat elbontott egy régi házat, majd megkezdték a szabaddá vált tér parkosításának előkészítését, a tereprendezést, aminek során összesen három csontvázat talál-

tak. Mindhárom sír Ny-K tájolású volt, leletet egyik csontváz mellett sem találtak. A sírok egymástól kb. 15 m-re helyezkedtek el.

A lelőhely egy a környezetéből kb. 1,5 m-re kiemelkedő homokos dombháton helyezkedik el. A dombhát szélén a talaj kötöttebb, agyagosabb. A dombhát kiterjedése kb. 40×40 m. A parkosításhoz előkészített terület kb. 100×50 m.

A megtalált csontvázakat az este folyamán a gyerekek összekeverték, és két kisebb kupacba hordták össze, így nem lehetett az összetartozó csontokat különválasztani. A csontok igen jó megtartásúak, köztük hosszúcsontok és koponyadarabok is voltak. A csontokat tisztításukat követően beszállítottuk a Szegedi Tudományegyetem Embertani Tanszékére. Az egyik állkapcsón nagy, kb. 3 cm átmérőjű bronzoxid nyomokat lehetett megfigyelni.

A megtalált sírok tájolása a korábban előkerült honfoglalás kori sírok alapján minden bizonnyal egy kisebb kiterjedésű honfoglalás kori temetőhöz tartoztak. A lelőhely feltárása annak veszélyeztetettsége miatt indokolt.

SZALONTAI CSABA

94. Felsőtold határa

(Nógrád megye) Kő

2001. március 13. és 18. között a Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága felkérésére bejártuk a Zagyva-Cserhát-völgyi gázvezeték nyomvonalát.

Felsőtoldtól DNY-ra, az út mellett elszórtan néhány cseréppel jelzett középkori (16. sz.) és az út keleti oldalára, az úgynevezett Temető melletti részre átnyúlva pedig közepes mennyiségű leletanyaggal jelzett középkori (17. sz.) lelőhelyeket regisztráltunk.

Munkatársak: Majcher Tamás, Paszternák István régészek, Balogh András pécsi, Nagy Andrea, Pesti Krisztina budapesti egyetemi hallgatók, valamint Nagy Imre, Semperger Zoltán, Nyikus Diána. A leletek a Kubinyi Ferenc Múzeumba kerültek.

VADAY ANDREA

95. Felsőzsolca, Nagyszilvás

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk, Kú

2001. május 22. és július 12. között kitakartuk a tavaly feltárt szentély alapozási árkát és kibontottuk az itt talált két sírt. A 2000-es szelvény Ny-i oldalán egy 10×5 m-es szelvényt jelöltünk ki, melyben feltártuk a templom D-i falának alapozási árkát. Ez évben 61 sírt bontottunk ki. A legkorábbiakat – egy váztöredék mellette S-végű hajkarika pár – a templom D-i falának alapozási árka vágta. A D-i fal mentén igen sűrű a temető betelepültsége, a legnagyobb számban késő középkori koporsós sírok (ruhaveretek, -díszek, pártaövvveretek) kerültek elő. Feltártunk még néhány kora újkori temetkezést is, melyeket mázas kerámia, olvasó, ruhadíszek keltez-